

pokračovanie; ďalej na základe znenia §§ 6 a 24 ústavnej listiny poukazom na to, že zákonodárne právo členov Národného Shromaždenia (nie len členov jednej alebo druhej snemovne) má jednotný základ, podľa ktorého treba posudzovať s jedného hľadiska aj právo imunity z členstva toho vychádzajúce. Konečne sa poukazuje aj na účel tohoto opatrenia, aby pred zahájením trestného pokračovania bolo príslušnou snemovňou preskúmané, že nejde o tendenčné trestné stíhanie, o pokus, aby stíhaný bol tendenčne vzdialený od výkonu svojho mandátu; to však daným súhlasom príslušnej snemovne bolo po preskúmaní veci už zistené. Podľa toho netrpí napadnutý rozsudok vytýkaným zmätkom a zmätočná sťažnosť bola v tomto bode zamietnutá ako bezdôvodná.

Čís. 5359.

Zvláštní ochrana, propůjčená vrchnostenským osobám ustanovením §§ 68, 81, 312 tr. z., je jim poskytnuta jediné v důsledku vrchnostenského příkazu jim daného a za tím účelem, aby mohly tento příkaz nerušeně a do důsledků vykonávati. Na tomto stavu nic nemění, vystupuje-li vrchnostenská osoba, plníc tento příkaz, shodou okolností zároveň na ochranu svého vlastního majetku nebo svých vlastních práv, a nepozbývá tudíž z toho důvodu své vlastnosti jako osoba šem 68 tr. z. chráněná; rozhoduje jediné, zda vystupuje ve své úřední vlastnosti, či jen jako osoba soukromá ve vlastním zájmu.

(Rozh. ze dne 11. září 1935, Zm I 783/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 15. května 1935, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. z. a přestupkem podle § 312 tr. z.

Z d ů v o d ů :

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 9 a), b) tr. ř. a napadá výslovně pouze výrok odsuzující obžalovaného pro zločin podle § 81 tr. z., svými vývody však, dovozujíc, že J. Z. nebyl osobou v § 68 tr. z. jmenovanou, i výrok odsuzující obžalovaného pro přestupek podle § 312 tr. z.

Jako zmatek podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost, že J. Z. nepožíval v kritickém okamžiku ochrany v § 68 tr. z. uvedené, protože šlo o ochranu jeho majetku, resp. majetku, který měl spachtovaný. Zmateční stížnost výslovně přiznává, že jinak byly splněny v osobě J. Z. všechny náležitosti pro jeho ochranu podle § 68 tr. z. jako přísežného polního hlídače ve smyslu zákona ze dne 16. června 1872, čís. 84 ř. z., totiž potvrzení v úřadě okresním úřadem (doručení dekretu), vzetí do přísahy a opatření viditelným odznakem. Ke zjištěním napadeného rozsudku v tomto směru nutno ještě připojiti, že šlo o polní hlídače zřízené jednotlivci (majiteli alespoň 50 ha pozemků) podle § 19 zákona ze

dne 12. října 1875, čís. 76 z. zák., kteří byli k žádosti těch, kdož je zřídili, okresním úřadem potvrzení a do přísahy vzati jako veřejná stráž (§ 20 zákona ze dne 16. června 1872, čís. 84 ř. z.).

Zmateční stížnost snaží se pouze dovoditi, že tím okamžikem, kdy šlo o vlastní majetek J. Z., nelze ho považovati za úřední osobu a jeho zákrok za úřední výkon. K odůvodnění tohoto svého názoru uvádí zmateční stížnost, že úřední osoba musí býti úplně nestrannou, stojící svou autoritou mimo a nad konfliktem soukromých zájmů. J. Z. jednal však na ochranu svého (správně spachtovaného) majetku a proto, zajímaje a odváděje cizí kozu, kterou zastihl na svém (spachtovaném) pozemku, nekonal prý žádný úřední výkon, nýbrž pouze právo podle § 1321 obč. zák. mu příslušející.

Než zmateční stížnost je na omylu, nepřihlížeje náležitě k podstatě ochrany osobám vrchnostenským propůjčené. Zvláštní ochrana těmto osobám ustanovením §§ 68, 81, 312 tr. z. propůjčená je jim poskytnuta jedině v důsledku vrchnostenského příkazu jim daného a za tím účelem, aby tento příkaz mohly nerušeně a do důsledků vykonávati. Proto na tomto stavu nic nemění, jestliže vrchnostenská osoba plní tento příkaz vystupuje shodou okolností zároveň na ochranu svého vlastního majetku nebo svých vlastních práv a vrchnostenská osoba nepozbývá z toho důvodu své vlastnosti jako osoba § 68 tr. z. chráněná. Rozhoduje jedině, zda vrchnostenská osoba vystupuje ve své úřední vlastnosti, či jen jako osoba soukromá ve vlastním zájmu (srov. rozh. čís. 2851 sb. n. s.). A tu napadený rozsudek výslovně zjišťuje, že J. Z. byl v kritické době ve službě a že chtěl kozu, která na pozemku způsobila škodu, podle platných a jemu známých předpisů zajmouti a odvésti na obecní úřad. Tím je zjištěn objektivní předpoklad jeho ochrany podle § 68 tr. zák. Zmateční stížnost však po subjektivní stránce se snaží dovoditi, že obžalovaný v důsledku toho, že J. Z. jednal na ochranu svého (spachtovaného) pozemku, si neuvědomil, že má co činiti s úřední osobou a že viděl v J. Z. pouze osobu soukromou. Tím zmateční stížnost uplatňuje s hlediska zmatku podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. nedostatek subjektivní skutkové podstaty zločinu podle § 81 tr. z. a tím i přestupku podle § 312 tr. z. Zmateční stížnost není však v tomto směru provedena po zákonu, neboť nevychází ze soudem zjištěné skutečnosti, že J. Z. předem upozornil obžalovaného, že vystupuje jako přísežná polní stráž a že podle předpisů chce kozu odvésti na obecní úřad, ze kteréžto okolnosti nalézací soud správně učinil závěr, že obžalovaný věděl, že J. Z. koná vrchnostenský příkaz, a jednal v úmyslu, aby právě provedení tohoto příkazu zmařil. Z této zjištěné skutečnosti také jasně plyne, že obžalovaný věděl, že J. Z. vystupuje ve své úřední vlastnosti a ne jako soukromník na ochranu svého majetku, resp. svého práva. Musel si proto býti také vědom, že nadávkami proti němu pronesenými zlehčuje jeho veřejnou autoritu.

Napadený rozsudek také výslovně zjistil, že J. Z. zakročoval proti obžalovanému na pozemcích, k nimž se vztahovala jeho pravomoc. Poněvadž pak nemůže býti pochybnosti o tom, že zákrok J. Z. vůči obžalovanému, tak jak jej soud zjistil, směřoval k ochraně polního majetku, vykonával J. Z. jen to, k čemu byl podle § 3 zák. čís. 84/1872 ř. z. for-

málně oprávněn. Poněvadž tedy zjištěné jednání obžalovaného zakládá skutkovou podstatu zločinu podle § 81 tr. z. a přestupku podle § 312 tr. z. po stránce objektivní i subjektivní, neporušil nalézací soud zákon, ani ho nesprávně nepoužil, když obžalovaného uznal těmito trestnými činy vinným.

Čís. 5360.

Přečin podle § 14, čís. 1 zák. na ochr. rep. byl spáchán »před více lidmi« jen tehdy, stalo-li se tak aspoň před třemi osobami.

(Rozh. ze dne 11. září 1935, Zm II 52/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 5. listopadu 1934, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem rušení obecného míru podle § 14, čís. 1 zákona na ochranu republiky, podle § 290 tr. ř. však zrušil z moci úřední rozsudek ve výroku o vině jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisících a zprostil obžalovanou podle § 259, čís. 2 tr. ř. obžaloby.

Z d ů v o d ů:

Nejvyšší jako zrušovací soud se přesvědčil při vyřizování zmateční stížnosti, že bylo zákona nesprávně použito v neprospěch obžalované.

Obžalovaná byla uznána vinnou přečinem podle § 14, čís. 1 zákona na ochranu republiky, jehož se podle rozsudkového výroku dopustila tím, že dne 20. srpna 1934 v P. před více lidmi pozdravem »Heil Hitler« pobuřovala proti ústavní jednotnosti státu a jeho demokraticko-republikánské formě. Rozsudek zjišťuje, že obžalovaná pronesla uvedeného dne závadný výrok na československém celním úřadě v P. přede dvěma tam přítomnými úředníky. Nalézací soud vykládá nesprávně pojem »před více lidmi«, máje za to, že stačí již přítomnost dvou osob, ač zákon na ochranu republiky rozlišuje přesně pojem »dvou osob« od pojmu »více osob« (viz § 11, čís. 1 cit. zákona), takže přečin podle § 14, čís. 1 zákona na ochranu republiky byl spáchán před více lidmi jen tehdy, stalo-li se tak aspoň před třemi osobami. Je nerozhodno, že rozsudek v důvodech na dovoděnou úmyslnost činu a vědomí obžalované o jeho významu zjišťuje, že obžalovaná i jindy používala závadného pozdravu, neboť za základ nutno vzít jen čin, pro který rozsudek obžalovanou uznává vinnou v mezích obžaloby, jež se omezila jen na případ ze dne 20. srpna 1934 a při hlavním přelíčení na jiné případy nebyla rozšířena. Bylo proto za použití ustanovení § 290 tr. ř. rozhodnouti tak, jak se stalo.

Čís. 5361.

Preukázka na robotnícke slevnené jazdenky, keď je potvrdená príslušným staničným úradom, je verejnou listinou.

Nesprávnymi údajmi pri predbežnom vyplnení preukázky spolupôsobí vinník k tomu, aby boli do tejto verejnej listiny zapísané nepravdivé